

2/430 - 10770/32281

ADALLET VE EĞİTİMİ MA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 19.04.2005
Sayı : 805

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Hakkı KÖYLÜ

Kastamonu Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Teklifle, suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik ilkeleriyle, suç teorisinin seçimlik hareketli suçlara ilişkin prensipleriyle ve ceza sorumluluğunun şahsiliği kuralıyla bağdaşmayan hükümlerinde uyumlaştırma yapılmış;. bu durum karşısında, bu fiillerin müeyyidesiz kalmaması için, söz konusu madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmıştır.

Yasada öngördüğümüz değişiklik teklifimizde, patent, marka ve endüstriyel tasarım suç ve cezalarına, hukuk devletine yaraşır bir anlayış ve sorumlulukla bakma, suç ve cezaları yeniden tanımlama ve verilecek cezaları asgari ve azami hadlerine göre yeniden belirleme çerçevesi çizilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, "Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 73/A maddesinde tanımlanan fiillerin bir kısmı ceza hukuku yaptırımıyla cezalandırılmayacaktır. Çünkü, bu maddede, suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik ilkeleriyle, suç teorisinin seçimlik hareketli suçlara ilişkin prensipleriyle ve ceza sorumluluğunun şahsiliği kuralıyla bağdaşmayan hükümler bulunmaktadır. Bu durum karşısında, bu fiillerin müeyyidesiz kalmaması için, söz konusu madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmıştır.

Madde 2.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, "Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 48/A maddesinde tanımlanan fiillerin bir kısmı ceza hukuku yaptırımıyla cezalandırılmayacaktır. Çünkü, bu maddede, suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik ilkeleriyle, suç teorisinin seçimlik hareketli suçlara ilişkin prensipleriyle ve ceza sorumluluğunun şahsiliği kuralıyla bağdaşmayan hükümler bulunmaktadır. Bu durum karşısında, bu fiillerin müeyyidesiz kalmaması için, söz konusu madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmıştır.

Madde 3.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, "Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 24/A maddesinde tanımlanan fiillerin bir kısmı ceza hukuku yaptırımıyla cezalandırılmayacaktır. Çünkü, bu maddede, suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik ilkeleriyle, suç teorisinin seçimlik hareketli suçlara ilişkin prensipleriyle ve ceza sorumluluğunun şahsiliği kuralıyla bağdaşmayan hükümler bulunmaktadır. Bu durum karşısında, bu fiillerin müeyyidesiz kalmaması için, söz konusu madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmıştır.

Madde 4.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun genel hükümleri karşısında, "Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 61/A maddesinde tanımlanan fiillerin bir kısmı ceza hukuku yaptırımıyla cezalandırılmayacaktır. Çünkü, bu maddede, suçta ve cezada kanunilik ve belirlilik ilkeleriyle, suç teorisinin seçimlik hareketli suçlara ilişkin prensipleriyle ve ceza sorumluluğunun şahsiliği kuralıyla bağdaşmayan hükümler bulunmaktadır. Bu durum karşısında, bu fiillerin müeyyidesiz kalmaması için, söz konusu madde hükmünde suç tanımları yeniden yapılmıştır.

Madde 5.- Yürürlük Maddesidir.

Madde 6.- Yürütme Maddesidir.

**PATENT HAKLARININ KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAME , ENDÜSTRİYEL TASARIMLARIN KORUNMASI HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME , COĞRAFİ İŞARETLERİN KORUNMASI
HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME VE MARKALARIN
KORUNMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME”DE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1.- (1) 24.6.1995 tarihli ve 551 sayılı “Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 73/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 73/A- (1) Başkasına ait patent hakkına tecavüz ederek mal veya hizmet üreten, satışa arzeden veya satan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait patent hakkı üzerinde, satmak, devretmek, kiralamak veya rehn etmek suretiyle, tasarrufla bulunan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı cezaya hükmedebilmek için;

a) patentin Türkiye’de tescilli olması,

b) bu patent altında Türkiye’de mal üretiminin yapılması,

şarttır.

(5) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

(6) Başkasına ait patent hakkına tecavüz edilerek üretilmiş malı satışa arzeden veya satan kişinin bu malı nereden temin ettiğini bildirmesi ve bu suretle, üretenlerin ortaya çıkarılmasını ve üretilmiş mallara elkonulmasını sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(7) Suçun işlendiğinin sabit görülmesi halinde, mahkeme elkonulan malların müsaderesi yerine mülkiyetinin patent hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişiye devrine karar verebilir. Ancak bunun için patent hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişinin talepte bulunması gerekir. Devredilen mallara ilişkin Türkiye’deki maliyet değeri kadar bedel bir banka hesabında bloke edilir. Bu bedel, patent hakkına tecavüzde bulunan kişi aleyhine açılan dava sonucunda belirlenen tazminat miktarından mahsup edilmek üzere davacıya ödenir.

MADDE 2.- (1) 24.6.1995 tarihli ve 554 sayılı “Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 48/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 48/A- (1) Başkasına ait endüstriyel tasarım hakkına iktibas veya iltibas suretiyle tecavüz ederek mal üreten, satışa arzeden veya satan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait endüstriyel tasarım hakkı üzerinde, satmak, devretmek, kiralamak veya rehnetmek suretiyle tasarrufta bulunan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı cezaya hükmedebilmek için;

a) endüstriyel tasarımın Türkiye’de tescilli olması,

b) bu tasarım altında Türkiye’de mal üretiminin yapılması, şarttır.

(5) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

(6) Başkasına ait endüstriyel tasarım hakkına tecavüz edilerek üretilmiş malı satışa arzeden veya satan kişinin bu malı nereden temin ettiğini bildirmesi ve bu suretle, üretenlerin ortaya çıkarılmasını ve üretilmiş mallara elkonulmasını sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(7) Suçun işlendiğinin sabit görülmesi halinde, mahkeme elkonulan malların müsadereyi yerine mülkiyetinin endüstriyel tasarım hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişiye devrine karar verebilir. Ancak bunun için endüstriyel tasarım hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişinin talepte bulunması gerekir. Devredilen mallara ilişkin Türkiye’deki maliyet değeri kadar bedel bir banka hesabında bloke edilir. Bu bedel, endüstriyel tasarım hakkına tecavüzde bulunan kişi aleyhine açılan dava sonucunda belirlenen tazminat miktarından mahsup edilmek üzere davacıya ödenir.

MADDE 3.- (1) 24.6.1995 tarihli ve 555 sayılı “Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 24/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 24/A.- (1) Başkasının üzerinde hak sahibi olduğu coğrafi işarete iktibas veya iltibas suretiyle kullanarak mal üreten, satışa arzeden veya satan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Eşya veya ambalajı üzerine konulmuş coğrafi işaret koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi hakkında bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

(3) Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait coğrafi işaret hakkı üzerinde, satmak, devretmek, kiralamak veya rehnetmek suretiyle, tasarrufta bulunan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(5) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı cezaya hükmedebilmek için;

a) coğrafi işaretin Türkiye’de tescilli olması,

b) suç konusu malın koruma altına alınan coğrafi işaretle Türkiye’de üretiminin yapılması,

şarttır.

(6) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

(7) Üzerinde başkasının hak sahibi olduğu coğrafi işaret taklit edilerek üretilmiş malı satışa arzeden veya satan kişinin bu malı nereden temin ettiğini bildirmesi ve bu suretle, üretenlerin ortaya çıkarılmasını ve üretilmiş mallara elkonulmasını sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(8) Suçun işlendiğinin sabit görülmesi halinde, mahkeme elkonulan malların müsaderesi yerine mülkiyetinin coğrafi işaret hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişiye devrine karar verebilir. Ancak bunun için coğrafi işaret hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişinin talepte bulunması gerekir ve devredilen mallara ilişkin Türkiye'deki maliyet değeri kadar bedel bir banka hesabında bloke edilir. Bu bedel, coğrafi işaret hakkına tecavüzde bulunan kişi aleyhine açılan dava sonucunda belirlenen tazminat miktarından mahsup edilmek üzere davacıya ödenir.

MADDE 4.- (1) 24.6.1995 tarihli ve 556 sayılı "Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"ye 3.11.1995 tarihli ve 4128 sayılı Kanunla eklenen 61/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 61/A.- (1) Başkasına ait marka hakkına ictibas veya iltibas suretiyle tecavüz ederek mal veya hizmet üreten, satışa arzeden veya satan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve yirmibin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Marka koruması olan eşya veya ambalajı üzerine konulmuş marka koruması olduğunu belirten işareti yetkisi olmadan kaldıran kişi hakkında bir yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükmolunur.

(3) Yetkisi olmadığı halde, başkasına ait marka hakkı üzerinde, satmak, devretmek, kiralamak veya rehetmek suretiyle, tasarrufta bulunan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(5) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlardan dolayı cezaya hükmedebilmek için;

a) markanın Türkiye'de tescilli olması,

b) suç konusu mal veya hizmetin koruma altına alınan marka ile Türkiye'de üretiminin yapılması,

şarttır.

(6) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.

(7) Üzerinde başkasının hak sahibi olduğu marka taklit edilerek üretilmiş malı satışa arzeden veya satan kişinin bu malı nereden temin ettiğini bildirmesi ve bu suretle, üretenlerin ortaya çıkarılmasını ve üretilmiş mallara elkonulmasını sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

(8) Suçun işlendiğinin sabit görülmesi halinde, mahkeme elkonulan malların müsaderesi yerine mülkiyetinin marka hakkına tecavüz edilen gerçek veya tüzel kişiye devrine karar verebilir. Ancak bunun için marka hakkına tecavüz edilen gerçek veya

tüzel kişinin talepte bulunması gerekir ve devredilen mallara ilişkin Türkiye'deki maliyet değeri kadar bedel bir banka hesabında bloke edilir. Bu bedel, marka hakkına tecavüzde bulunan kişi aleyhine açılan dava sonucunda belirlenen tazminat miktarından mahsup edilmek üzere davacıya ödenir.

Madde 5.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 6.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

